

Iruñeko

Herri Programa

ehbildu

Aurkibidea

1.- Gobernantza, demokrazia eta herritartasuna.....	4
1.1.- Bizikidetzeta eta memoria demokratikoa.	4
1.2.- Polizia Eredu berria: Polizia Komunitarioa eta bitartekaritza soziala.	4
1.3.- Esparru publikoa eta hiritar-partehartzea.	5
2.- Parekidetasuna, justizia soziala eta zaintzen hiria	6
2.1.- Parekidetasuna.....	6
2.2.- Ekintza komunitarioa eta Zerbitzu sozialak.....	7
2.3.- Aniztasuna	8
2.4.- Adinekoak.....	9
2.5.- Hautzaroa, nerabeak, gazteria.....	10
3.- Trantsizio ekologikoa eta aldaketa klimatikoa	10
3.1.- Mugikortasun jasangarria	10
3.2.- Hiriaren birnaturalizazioa, hiri basoak eta korridore berdeak	12
3.3.- Elikadura burujabetza	13
3.4.- Eredu energetiko berria	13
3.5.- Aldaketa klimatikoa, hiri osasuna eta animalien ongizate.....	14
4.- Ekourbanismoa, etxebizitza soziala eta tokiko merkataritza jasangarria	15
4.1.- Ekourbanismo	15
4.2.- Etxebizitza soziala eta espekulazioaren kontrako borroka	16
4.3.- Kontratazio publikoa arduratsua	17
4.4.- Enplegu publikoa eta ekonomia soziala	17
4.5.- Gertuko mertakaritza	18
4.6.- Turismo Jasangarria	19
5.- kultura, euskara eta hezkuntza	20

5.1.- Hiriko ekipamendua eta kudeaketa kulturala:.....	20
5.2.- Sanferminak, herri-kultura eta jaiak.	20
5.3.- Auzoetako gertuko Kultura.	21
5.4.- Kultura garaikidea.	22
5.5.- Euskara eta hezkuntza.	22
6.- Auzoen Plana.....	23
6.1.- Etxabakoitz.....	23
6.2.- Sanduzelai	23
6.3.- Txantrea	23
6.4.- Buztintxuri.....	23
6.5.- Donibane.....	24
6.6.- Arrotxapea	24
6.7.- Arrosadia-Azpilagaña-Sta. M ^a la Real.....	24
6.8.- Il. Zabalgunea	24
6.9.- Mendillorri	25
6.10.- Alde Zaharra.....	25
6.11.- Lezkairu	25
6.12.- Iturrama	25
6.13.- Mendebaldea. Ermitagaña.....	25
6.14.- Erripagaina	26

1.-GOBERNANTZA, DEMOKRAZIA ETA HERRITARTASUNA.

1.1.- BIZIKIDETZA ETA MEMORIA DEMOKRATIKOA.

1. Bizikidetzarako eta Memoria Demokratikorako **Batzorde Berezia**, udal-taldean eta gizarte-eragileen artean modu adostuan sortua.
2. Motibazio politikoko biktima guztientzat **egun bat izendatzea** erreferentzia gisa.
3. **Etorkizuna Erorientzat** eta hiri-ingurunearentzat. Parte-hartze prozesua eta herritarrei kontsulta egitea, espazio honen etorkizuna inolako mugarik gabe erabakitzeko. Erabilera nagusia memorialistikoa izango da, 1936-39ko Gerra Zibilari eta, ondoren, erregimen frankistaren errepresioari buruzkoa. Une oro Nafarroako Gobernuaren lankidetzak izango da.
4. **Memoria historikoaren espazio berriak proposatzea**, hiriari tratamendu berezia emango diotenak eta Memoriaren Institutuaren ibilbideetan sartuko direnak: autobus-geltokiko erlojua, Caparrosoko erroto tximinia.
5. **Txantreako Hegoaldeko Planaren zortzi kaleak eta pasealekuak frankismoak errepresaliatutako emakumeen NUPeko Dokumentazio Zentroak proposatu zituen izenekin izendatzea, eta parke horretan eskultura-multzo bat sortzea haren oroimenez.**
6. **Hirian barna ibilbide memorialista bat sortzea**, 1936ko Gerra Zibilean eta erregimen frankistan izandako errepresioa ezagutu eta azaltzeko, Nafarroako Gobernuarekin lankidetzan.
7. **Sinbologia frankista kentzen jarraitzea.**

1.2.- POLIZIA EREDU BERRIA: POLIZIA KOMUNITARIOA ETA BITARTEKARITZA SOZIALA.

8. **Iruñeko Udaltzaingoaren Plan Zuzentzailea eta haren eranskinak (Erregelamendua) eguneratzea** 2024-2028 denboraldirako, hurbiltasun estrategikoaren eredua berreskuratzeko eta garatzeko. Eguneratze hori ponentzia baten bidez egingo da, udal-talde guztiek parte hartuta, eta Udaltzainaren berretsiko da.
9. **Bitartekaritza Bulegoa**, gizalege-modu berri gisa, non bitartekaritza, modu parte-hartzailean, adostuan eta dinamikoan, gatazkak konpontzeko bide gisa ezarriko den.
10. **Eragileentzako Etengabeko Prestakuntza Plana**, bereziki honako alderdi hauetan: gizarte-trebetasunak, herritarrekiko tratua, gutxiengoekiko eskubideak eta tratamendua, jokabide arrazistak eta xenofoboak desagerraraztea, bitartekaritza, salerosketaren detekzioa, etab.

ehbildu

11. **Desgaitasun intelektual eta funtzionala duten pertsonen arreta emateko eta jarduteko Udaltzaingoaren Protokoloa sortzea.**
12. **Polizia komunitarioaren sarea indartzea**, auzo bakoitzean gutxienez polizia bat edukita. Gertutasun estrategikoko Udaltzaingoaren eredu berri bat garatzen jarraitzea, zaintza-balioetan eta elkartasun-balioetan oinarritua, eta, beraz, herritarren eskubide zibilak soilik zigortzen eta bermatzen dituzten joeretatik urrun.
13. **Bizikleta elektrikoaren patruilatze-unitatea berreskuratzea**, udaltzaingoaren funtzio orokorrekin eta mugikortasun iraunkorraren eta ingurumenaren arloko funtzio espezifikoekin, parkeetan edo oinezkoentzako espazioetan arreta jarrita.
14. **Iratxe Monastegiko eraikuntzaren hobekuntzak.**
15. **Beste polizia batzuekin egindako lankidetzak-hitzarmenak berrikustea, udaltzaingoaren berariazko eskumeneko funtzioak lehenetsi ahal izateko (bide-segurtasuna eta ordenantzak betetzea).**
16. Hiritarren Segurtasuneko **plantillaren azterketa** giza baliabideak optimizatzeko, talde beharrezkoenak indartuz.
17. **Iruzurrezko aparkaleku-txartelen erabileraren gaineko kontrola areagotzea**, horri buruzko kontzientziazio-kanpainekin batera.

1.3.- ESPARRU PUBLIKOA ETA HIRITAR-PARTEHARTZEA.

18. **Espazio Publiko Demokratiko baterako Ordenantza.** Esparru publikoan jarduerak baimentzeko irizpideak eguneratzea, unibertsalak, bidezkoak eta arbitrarietaterik gabekoak izan daitezten.
19. **Gure hiri-altzarien irudi korporatiboa sustatzea: barandak, bankuak, etab.**
20. **Terrazei buruzko Ordenantzaren berrikuspena**, herritarrentzako espazio publikoa bermatzeko, batez ere ostalaritzak eta irabazizko beste jarduera iraunkor batzuek gainezka egiten duten eremuetan, eta, beharrezkoa balitz, ordutegiak, espazio publikoaren garbitasunarekin eta osasungarritasunarekiko konpromisoak, ...
21. **Auzoen figura ofizial bihurtzea**, herritarren parte hartzeari dagokionez.
22. Auzoetako jai herrikoien egutegia ofizial egitea.
23. Sanduzelain eta Mendillorri **Auzo Kontseiluak sortzeko esperientzia** pilotua, formalki eskatu duten bi auzoak direlako
24. Bulego estrategikoari lotua, **Herritarren Behatokia bultzatzea**. Udal-lana fiskalizatzeko politika zehatzen bilakaerari buruzko adierazleak bilduko dituen gune irekia (pobrezia, mugikortasuna, energia-kontsumoa, etxebizitza hutsak, zerbitzu publikoen egoera, espedienteen jarraipena eta kontrola eta abar).

ehbildu

25. Administrazioaren mapa bat sortzea, herritarrek hobeto uler dezaten nola funtzionatzen duen, zer zerbitzu ematen dituen edo non kokatzen diren.
26. Partehartze eskola berreskuratzea.
27. Udal proiektuetan herritarrek **parte hartzeko prozesuak bultzatzeko** konpromisoa.
28. Auzoko **foroak bultzatzea**.
29. Herritarren partaidetzarako eta jarduerarako **dirulaguntzak handitzea** (parte hartzea, auzoetako jaia, adinekoak eta abar).
30. **Civivox eta zentro komunitario guztietan udal-informazioko guneak jartzea**, eta **Civivoxetan udal-erregistroak ezartzea** aztertzea.
31. Udal zerbitzuetan aldez aurretik egindako **hitzorduen egoera aztertzea**, horien kudeaketa hobetzeko proposamenak egiteko.
32. **Bizigarritasunari buruzko udal-eskumen berriak**. Iruñeko Udalari ahalmena emango dion arau bat sor dadin eskatzea, bere udal-ordenantzen bidez etxebizitzaren bizigarritasun-baldintzak betetzen direla ziurtatzeaz arduratu dadin eta bizigarritasun-baldintza zorrotzagoak ezarri ahal izan ditzan.
33. Hirigintza Planaren **Katalogoaren kudeaketari buruzko udal-eskumen berriak**.
34. **Ostalaritzako ordutegiak arautzeari buruzko eskumen berriak**.
35. Udal lokal, biltegi eta altzarien **inbentario osoa**, horiek optimizatzeko, lagatzeko eta erabiltzeko irizpide eraginkorrak ezarriz.

2.- PAREKIDETASUNA, JUSTIZIA SOZIALA ETA ZAINTZEN HIRIA

2.1.- PAREKIDETASUNA

36. **Genero-ikuspegia duten politika publikoak** udal-arlo guztietan.
37. **Emakumeen Etxea handitzea zerbitzu berrietarako guneak prestatuz**, hala nola, arreta juridikoa, auzoko talde feministekin lankidetzaren plan bat garatzea eta espazio eszenikoa berreskuratzea hitzaldi, antzezlan, kontzertu eta abarretarako.
38. Auzoetako **mugimendu feministekin lankidetzan** aritzeko eta koordinatzeko guneak sortzea eta sustatzea.
39. **Berdintasunerako ordenantzari bultzada erabakigarria ematea**, Berdintasun Plana eguneratzea eta garatzea arlo guztietara hedatuz.

ehbildu

40. Eraso sexistak prebenitzeko, jarduteko eta erantzuteko eskuliburu bat egitea. Auzoetako jaietan eraso sexisten aurkako kanpaina baliabide nahikoekin bermatzea. Eraso sexisten aurkako Iruñeko protokoloa berrestea, zabaltzea eta sakontzea, ostalaritzako aisialdiko erasoen prebentzioan bereziki.
41. Emakumeen aurkako indarkeria prebenitzeko eta artatzeko baliabideak hobetzea eta zabaltzea, indarkeria matxista jasan duten emakumeei arreta emateko udal-etxebizitzan eskaintza handituz.
42. Etengabeko **Ahalduntze Eskola Feminista** sortzea.
43. **Zainketen Udal Plana**, zainketen berrantolaketa sozialerako eredu berriak bultzatzeko, gure hiria bizitzaren eta ingurunearen jasagarritasunean erreferentziazko kokagune bilakatuko duena, herritar guztien zaintza-beharrak ikusaraziko, balioan jarriko eta erantzungo dituen, guraso bakarreko familiei arreta berezia eskainiz.
44. **Emakumeen elkartegintza eta mugimendu feminista babesteko plana**. Mugimendu feministarekin bere osotasunean lankidetzan aktiboko espazioak gehitzea, erreferentzia gisa hartuta emakumeen aurkako indarkeriari buruzko Abordatze Talde Iraunkorra.
45. Iruñeko emakumeak **kale-izendegian** zein hiriaren historian **bistaratzeko** eta aintzatesteko zereginarekiko konpromisoa.
46. Iruñeko lehen **LGTBI+ Plana** garatzea.
47. LGBTI Harrotu zentroa sendotzea, baliabideen eskaintza indartuz, eta arreta sexologikoa eta psikosoziala bultzatuz, bai eta laguntza juridikoko taldeak ere. LGBTIfobiaren aurkako Behatokia indartzea eta hiriarekiko konpromisoa indartzea, sexu aniztasunari balioa emateko eta LGBTIfobiaren espresio eta adierazpen mota guztien aurka borrokatzeko.

2.2.- EKINTZA KOMUNITARIOA ETA ZERBITZU SOZIALAK

48. **Ekintza komunitarioaren eredu berria-Zaintza Sarea**. Auzo guztiak koordinatuko dituen zaintza-azpiegitura diseinatzea: auzo-unitateak, prebentzio-taldeak, gazte-erakundeak, polizia komunitarioa, osasun-kontseiluak, hezkuntza-komunitatea, zentro komunitarioak...
49. **Zentro komunitarioentzako proiektu bat garatzea**, zentro eta auzo bakoitzaren errealitatera egokitzeko.
50. Zentro komunitarioen konponketetarako eta dotazioetarako **inbertsioen urteko plana**.
51. **Wifi zentro komunitario guztietan instalatzea**.
52. Gizarte-larrialdietarako laguntzak, jantokiak eta alokairua berrikustea eta indartzea, pertsonak babesteko eta **zaintzeko sistema indartzeko**.

ehbildu

53. Panel sozial bat sartzea Herritarren Behatokian, Hiriaren egoera soziala ezagutzeko eta haren jarraipena egiteko oinarritzko datuak jasotzeko: gizarte-bazterketa, pobrezia, etxebizitza eskuratzea, eskolatzeko-arazoak, baliabide publikoak, baliabide pribatuak, etab.
54. **Adinekoentzako udal apartamentuen egoera eta potentzialtasuna aztertzea.**
55. Azpilagañan tutoretzapeko **34 apartamentutarako eraikin berria eraikitzea**, Nafarroako Gobernuarekin adostuta.
56. **Gizarte-ahalduntzea eta gizarte-ehun aktiboa sustatzea**, auzoetan komunitate-espazioak sortuz eta erabili gabeko udal-eraikinen lagapena bultzatuz, askotariko proiektu autogestionatuak garatzeko.
57. Lantegi-eskolen eta prestakuntza- eta enplegu-programa integratuen egungo **eskaintza handitzea**, udal-zerbitzu hori merkatuaren eskari berrietara egokitzeko eta lan-modalitate berriak bilatzeko, langabeek lana aurkitzeko aukera gehiago izan ditzaten.
58. **“Iruñea laguna” programa martxan jartzea.** Gizarteratzeko zailtasunak dituzten bizilagunen enplegarritasuna bultzatzeko, eta, aldi berean, bizilagunei babes-zerbitzu bat eskaintzeko, hirirako onura publikoko eta interes sozialeko lanak eginez.
59. **Janaria xahutzeko** eta egoera ahulean dauden pertsonei eta **familiei laguntzeko plana**, konpromiso eta ekimen zehatzak barne.
60. **Hotzari aurre egiteko protokoloa** berrikustea eta aplikatzea.
61. Kalteberatasun-egoeran dauden pertsonentzako **dentistentzako laguntza-bonoa**.
62. **% 90eko hobaria** hiri-kontribuzioaren zergan errenta txikienak dituzten familientzat
63. Konpromisoa, **3 eta 12 urte bitarteko adingabeentzako hiri-kanpamenduak hurbileko baliabide izan daitezen, Iruñeko familien kontziliazioa errazteko.**

2.3.- ANIZTASUNA

64. Kultur Aniztasunerako eta Bizikidetzarako **Udal Plan Estrategikoa** abian jartzea, eta Nafarroako Gobernuarekin lankidetzan aritzea kultura-aniztasunaren kudeaketan eta kultura-aniztasuna kudeatzeko zerbitzu bat sortzea.
65. Oro har, **errolatzea errazteko irizpide uniformeak ezartzea**, Nafarroako Gobernuarekin eta NUKFrekin elkarlanean.
66. Nafarroako Gobernuarekin lankidetzan aritzeko konpromisoa migrazio- eta harrera-politikan, bereziki udal-espazioak lagatzeko, hala nola **errefuxiatuentzako eta pertsona migratuentzako trantsizio-espazioak**.

ehbildu

67. Garapenerako lankidetzarako **aurrekontua handitzea**.
68. **Ongietorri-protokolo** bat sortzea, lehen erroldatzearekin. Protokolo horrek laguntza eta jarraipen-zerbitzuak bideratuko ditu, Nafarroako Gobernuak ematen dituen administrazio, lan, hezkuntza-eta osasun-baliabideetan integra daitezen.
69. **Migratzaileekiko benetako kulturarteko bizikidetzari arreta** eta laguntza emateko konpromisoa, haien administrazio-egoera edozein dela ere. Zerbitzu publikoetarako sarbidea bermatzea eta eskubideak berdintasunez aitortzea. Larrialdi egoeretan legeztatu gabeko migratzaileak hartzeko bizitoki-irtenbideak bilatzea.
70. Auzoetan **ideiak trukatzeko foroak** sortzea, gizarte-eragileekin batera, kulturen arteko bizikidetzak sustatzeko. Haurrentzat eta gazteentzat kulturarteko espazioak ere sustatzea.
71. **Arrazakeriaren Aurrakako Udal Protokoloa**, aniztasunarekiko eta kultura-aniztasunarekiko konpromiso irmoa duena eta diskurtso eta politika arrazista edo xenofoboaren aurkako jarrera publikoa duena, mezu positiboak zabalduz.
72. Aniztasunari lotutako elkarten Aniztasunaren eta **Lankidetzaren Foroa** indartzea eta nazioarteko elkartasuna bultzatzea.

2.4.- ADINEKOAK

73. Donibaneko Adinekoen Ituna eta auzoetako beste sare batzuk **hiri osora hedatzea**.
74. Adinekoentzako **jubilotekek eta gune komunitarioak** sortzeko proiektuak bultzatzea.
75. Zahartze aktibo eta osasungarrirako **programa espezifikoa sortzea**, nahi ez den bakardadeari aurre egiteko. Zahartzea aktiboagoa eta sozialki positiboagoa egiten duten **gizarte-ekimenekin lankidetzan** aritzea
76. Adinekoentzako **ariketa fisikorako parkeak** egokitzea auzo guztietan.
77. 65 urtetik gorakoei **laguntza presentziala** eskaintzea eten digitala gainditzeko.
78. Etxez etxeko **Arreta Zerbitzua hobetzea**, adinekoen beharrei erantzun ahal izateko, arreta integrala eskainiz.
79. Ostatu-zerbitzuak ahalik eta **auzo gehienetara** zabaltzea.
80. Adinekoentzako **Plan Zuzentzailea** egitea eta aplikatzea. Plan horren helburuak honako hauek dira: adinekoen aniztasuna, adin guztietako pertsonen partekatutako gizarteratze-kultura sustatzea eta zahartze aktiboarekin lotutako premiei eta lehentasunei modu malguan erantzutea.
81. Adineko pertsonen zuzendutako elkarlaneko ostatu-proiektuak edo **cohousing senior** proiektuak bultzatzea, ingurune komunitarioan oinarritutako **bizitegi-alternatiba** gisa, hainbat balio bultzatzen dituen, hala nola zaintza, elkartasuna eta ekitatea. Txantrean/Alemanetan eta Donibanen partzelak eskainiko ditugu.

2.5.- HAURTZAROA, NERABEAK, GAZTERIA

82. Udal aisialdi-baliabideei buruzko **azterlana** asteburuetan instalazio publikoak irekitzeko. Ikastetxe publikoetako jolastokiak irekitzea eskolaz kanpoko ordutegian.
83. **Gazteen Etxearen jarduera auzoetara zabaltzea.** Etxeak auzoetan dituen sukurtsalen esperientzia pilotua, auzoetan gazteentzako lokalak eta aisialdi alternatiborako guneak sortzea sustatzeko eta errazteko, gazteek beren gizarte- eta kultura-programak gara ditzaten.
84. **Aholkularitza eta arreta afektibo-sexuala indartzea,** gai afektibo-sexualak lantzeko, berdintasunezko harremanak sustatzeko eta emakume gazteen aurkako indarkeriaren prebentzioa lantzeko.
85. **Apustu-etxeen inpaktuaren aurkako** neurri berriak garatzea.
86. **Kanabisa kontsumitzeko klubak arautzeko ordenantza** onartzeko bideragarritasunari eta lege-babesari buruzko azterketa juridikoa sustatzea.
87. **Drogak eta adikzioak prebenitzeko plan bat** egitea, eta aisialdiko eta jaietako guneetan prebentzio-neurri espezifikoak abian jartzea.
88. **Bajeren inguruko azterlana** garatzea, eremu horretara bideratutako jarduketekin
89. **Gazteen Emantzipaziorako Bulegoa** sortzea, enplegurako eta autoenplegurako, prestakuntza handitzeko, etxebizitza-tipologia desberdinak eskuratzeko eta alokairua sustatzeko.
90. **Haurrentzako jolas estaliak auzo guztietan.**
91. **Haur eta Nerabeen Plana** garatzea: auzoetako haurren sareak eta auzoko haur eta gazteen elkarteekin batera prebentzio- eta komunitate-jarduerak sustatuz.
92. **Haurrentzako jolas-eremuak** sortzea, **elementu naturalekin** jolas askea eta sortzailea sustatzeko.

3.- TRANTSIZIO EKOLOGIKOA ETA ALDAKETA KLIMATIKOA

3.1.- MUGIKORTASUN JASANGARRIA

93. **Mugikortasun Iraunkorreko Eskualde Estrategia,** Iruñerriko Mankomunitateari eskumenak eman eta hura kudeatzeko Eskualde Bulego bat sortuta.
94. Eskualdeko **bizikleta-sare publiko elektrikoa,** Iruñekoa zabaltzeko.
95. Eskualdeko **Bizikleta Sarea,** Iruñeko 2018ko Bizikleta Plana osatuz eta eskualde osora zabalduz.
96. **Bizigune proiektuaren diseinua eta garapena,** Bosquecillo inguruan, bizikletaren tokiko eta turismoko erreferentzia, jarduera eta informazio puntu bat sortzeko. Gaur egungo udal-kafetegia

ehbildu

euskarri eta elementu nagusitzat hartuta, Bizikletaren Gizarte Zentroa, Bizikleta Eskolako udal-zerbitzuaren egoitza, bizikletak tailerrarako eta auto-konponketarako gune bat eta turismo-informaziorako gune bat sortuko dira, hemen kokatuko bailirateke Euro Beloaren erreferentzia-puntua (Europako ibilbideen ziklo-sarea) zein Donejakue Bidearena.

97. Eskualdeko **partekatutako auto elektrikoaren sare publikoa**, dauden kooperatibekin lankidetzan.
98. Zentroarekin garraio publikoaren eta bizikleta elektrikoaren bidez konektatutako **disuasio-parkin periferikoak**.
99. Hiri osoan zehar dauden **karga elektriko erdi-azkarreko eta karga azkarreko guneak** pixkanaka handitzea.
100. **Sadar kalea amabilizatzea**, futbol-estadioaren eta Arena auditorioaren aurrean dagoen plaza eta guzti, Nafarroako Gobernuarekin batera.
101. **Trinitarioetako biribilgunea eta zubia**. Lehendik zegoen proiektua berregitea, hau da, Cuatrovientosko biribilgune berri bat sortzea, egungo aparkalekuaren bidez Trinitarioen biribilgunearekin lotuko litzatekeen zubi bat eta bide-trazadura berri bat eraikitzea; egungo Gipuzkoako etorbidetik askatuko litzatekeen trazadura oinezkoentzako eta bizikletentzako soilik izango litzateke.
102. **Autokarabanen zaintzarako aparkalekua**.
103. **Eskola-ibilbide eta -ingurune seguruak oinez edo bizikletaz ezartzeko plana**. Haurrek kale segurua berreskura dezaten sustatzea, elkarrekintzaren eta lankidetzaren bidez autonomia, autoestimua, sozializazioa eta ikaskuntza-prozesua bultzatuz.
104. **Saltoki lagunkoien sarea**. Tokiko merkataritzaren integrazioa Eskola-ibilbide seguruetan.
105. **Irisgarritasun Unibertsalaren Plana garatzea**, udal-eraikinak espazio irisgarriak izateko neurriak barne hartuta: udal-eraikinetako hesiak kentzea eta seinaleak berrikustea.
106. Irisgarritasunari eta dibertsitate funtzionalari buruzko **urteko foroa** sortzea.
107. **Udaleko Irisgarritasun Bulegoa sortzea**, sektoreko gizarte-erakundeekin lankidetzan, udal-arlo guztiekin zeharka lan egiteko nahiz herritarrei aholkuak emateko.
108. Espaloiei eta, oro har, oinezkoentzako espazio publikoari, trafiko-seinaleei edo **espaloiak inbaditzen duten ibilgailuen kasuei buruzko azterketa orokorra**.
109. Hegoaldeko Txantrea parkea Arantzadi eta Arrotxapearekin lotzeko **oinezkoentzako eta bizikletentzako pasabidea**.
110. Lurrazaleko eta lurpeko aparkalekuari, kokapenari, kostuei eta abarri buruzko **azterlan orokorra**. Udal-aparkalekuak, egoera eta erabilera.

111. **Supersagararren proiektu pilotu**, Mankomunitatearekin koordinatuta, etxadi xumeak elkartuz. Horrek aukera ematen du etxadiaren barrualdea amabilizatzeko, ibilgailuentzat auzotarrentzako sarbidea mugatuz eta oinarrizko zerbitzuak emanez eta trafikoa baretuz, herritarren jarduerak eta tokiko merkataritza hobetuz.

3.2.- HIRIAREN BIRNATURALIZAZIOA, HIRI BASOAK ETA KORRIDORE BERDEAK

112. **Arantzadiko ekoparkearen bigarren fasea** osatzea eta ingurumen-parkearen eredurantz birbideratzea, zirkulartasunarekin, honako hauek barnean hartuta: Sotoko baratzetan ekologikoan dauden nekazaritza-enpresen haztegi bat, Arraiza Etxean gunee bat Artearen, Zientziaren eta Naturaren arteko batasunaren esparruan, bigarren fasea eta parkeko ondorengo jarduketak aberasteko. Ingurunera egokitutako bioeraikuntza sustatzea, Ingurumen Hezkuntzako Zentroaren egoitza berri gisa, haurrentzako jolaserako gunee natural bat. Agustinen eraikina eta Viálogos lurzatia parkean sartzeari.
113. **Txantreako hegoaldeko parkea**. Hurrengo bi faseetan, hiri-baratze komunitarioekin eta eremu naturalizatuarekin jarraitzea.
114. **Pirinioetako hiri-basoa**, aitzindarien parkeko soropil-zirkulu handian.
115. 2019an agindutako **ibaien lehengoratzeari eta uholdeei aurrea hartzeko plana** onartzea eta garatzea. Mankomunitatearekin partekatutako kudeaketan aurrera egitea.
116. **Berdeguneen eta Zuhaitzen Ordenantza**, Hiriko zuhaitzak eta baso-landaketak babestuz, ezagutu eta sustatzeko.
117. Zitudadelako lubanarroetako **Lorezaintza Iragankorreko eskola-lehiaketa** berreskuratzea.
118. **Lorategi botanikoa NUP eremuan**, Sadar kalearen ondoan, Unibertsitate Publikoarekin eta Nafarroako Gobernuarekin lankidetzan.
119. **Iruñea Hiri-basoa**. Berdeguneetan, parkeetan eta hiriko eremu naturaletan **25.000 zuhaitz** eta zuhaixka berri landatzea, bero-irlen fenomenoari aurre egiteko eta biodibertsitate handiagoa ekartzeko, Azpiegitura Berdeen eta Biodibertsitatearen Planean egindako azterketak sakon aztertu ondoren.
120. **Korridoreen sare bat diseinatzea**, hiriko berdeguneak eta parkeak lotzeko eta biodibertsitatearen mugikortasuna hobetzeko. Hilerriko eremua eta haren ingurua hiri-parkeen sarean sartzeaz buruzko azterketa egitea.

3.3- ELIKADURA BURUJABETZA

121. Eskualdeko **produkzio-eraztun berdea**. Berdegune natural handien multzoa, hiri-parkekoak, ibai-parkekoak edo lotutako nekazaritza-lurzorukoak, eskualdeko oinarritzko azpiegitura koordinatua sortzen dutenak.
122. **“Hemengoak”** proiektua. Haur eskoletako jantokietako elikagaien hornidura kontratatzeke pleguen berrikuspena, hurbiltasun-irizpideei eta irizpide ekologikoei jarraituz.
123. Vistabella guneko **Taconera parkean bigarren eta hirugarren hobekuntza-faseak gauzatzea, BIRJOLASTU haurrentzako jolas-gunearekin** (familiarra), kafetegi-gunearekin eta hitzaldietarako, estalpeko jolaserako eta tailerretarako gelarekin.
124. **Hiriko eraikinetan landare-estalkiak** instalatzeko % 50erainoko dirulaguntzen lerroa.
125. **Iruñeko Hiri Baratzeen Sarea** indartzea eta handitzea. Azpiegitura berdeen sare horren eta hiri produktiboaren sinbolizazioaren zati bat erkidegoko hiri-baratzeen sarearekin ere osatzen da.
126. **Udalerri Agroekologikoen Sarean** modu aktiboan lan egiteko konpromisoa, Milango Itunaren konpromisoen eta esparruaren barruan.
127. **Tokiko ekoizleen zuzeneko salmenta eta kanal laburren salmenta sustatzea**, eta tokiko produktuen eta produktu ekologikoen merkatuak sustatzea.
128. **Elikagai-soberakinen** planak, udal-merkatuetan eta Mercairuñan elikagaiak xahutzea saihesteko.
129. Tokiko produktuen, produktu freskoen eta **sasoiko produktuen presentzia sustatzea** eta indartzea hiriko ostalaritza- eta turismo-sektorean, turismo arduratsuaren eta iraunkorraren barruan.
130. Negozioetan tokiko produktuak saltzen eta/edo eskaintzen dituzten saltoki eta ostalarientzako jardunbide egokien **zigilu bat sortzea**, abian jartzea eta behar bezala zabaltzea, bai eta kontsumitzailearentzako gida bat ere, tokiko produktua zein establezimendutan erosi eta/edo kontsumitu dezakezun zehaztuko duena.
131. Komunitateko konpostajea auzoka eta **konpostaren erabilera sustatzea** inguruko berdeguneetan, hiri-baratzeetan eta hiri-inguruko nekazaritzan.

3.4.- EREDU ENERJETIKO BERRIA

132. **Udal Energia Operadorea**. Hirian energia-trantsizioa planifikatzeko, bultzatzeko eta koordinatzeko tresna garrantzitsua da, hala nola energia-kontsumoa murrizteko planak, energia-pobreziari aurre egiteko planak edo energiaren kontrolean, eraginkortasunean eta demokratizazioan dauden erronkei aurre egiteko planak.

ehbildu

133. **Hiriko Pobrezia Energetikoaren aurkako Plana**, kontsumitzaile kalteberaren figura argi eta garbi identifikatzen duen eta prebentzio- eta arintze-neurriak sartzen dituen egoeraren diagnostiko eguneratutik abiatuta.
134. **Energia Iraunkorraren Mahaia sortzea**, arlo horretan inplikatur dauden arloak koordinatzeko eta energia-sektore iraunkorreko eragileekin lan egiteko.
135. Auzo bakoitzean udal-inbertsioa izango duen **energia-komunitate bat sortzea**, auzo ahulenei lehentasuna emanez.
136. **Birgaitze eta energia berdeko bulego auzoetan**. Egungo birgaitze-bulegoak eraldatzea eta zabaltzea, aurrezpenaren, energia-eraginkortasunaren eta energia berriztagarrien ezarpenaren fenomeno globalaren eredu proaktiboago, bideratzaileago eta integratzaileagoekin.
137. **Etxebizitzak birgaitzeko laguntza handiagoak**. Birgaitzeko laguntzen ordenantza aldatzea, auzo guztietan eta errenta txikieneko familietan laguntzak ahalik eta gehien handitzeko.
138. **Hirian biomasa-planten instalazioa eta konexioa bultzatzea**. Hiriko bero iraunkorreko sareak garatzea, Txantreako iparraldean ezartzen ari dena bezalakoa, hiri-gasa erregai gisa erabiltzea ordezkatuz joateko hasierako helburuarekin.
139. **Eguzki-plakak instalatzeko laguntzak handitzea**. Nafarroako Gobernuarekin bateragarriak izatea eta errentaren arabera arautzea.
140. **Errekuntza-ibilgailuak pixkanaka elektrikoekin** edo energia garbiekin ordezkatzea udal-zerbitzuetan.
141. Udal langileen artean eta Udalaren zerbitzuak kudeatzen dituzten enpresetan **bizikletaren erabilera** erraztea eta sustatzea.
142. Energia-kontsumoa eta edateko **uraren erabilera eraginkorragoa** murrizteko informazio-, sentsibilizazio- eta trebakuntza-kanpainak.
143. Sarbide irekiko **plataforma digital bat ezartzea**, hiriari eta energiari buruzko informazioa emateko.

3.5.- ALDAKETA KLIMATIKOA, HIRI OSASUNA ETA ANIMALIEN ONGIZATE

144. Erabilera bakarreko elementu plastikoen kontsumoak sortzen duen kutsadurari aurre egiteko **Plastikoaren Ordenantza**.
145. **Drainatze Jasangarriko Hiri Sistemak ezartzea**. Gainazaleko elementuak dira, iragazkorak, ahal dela landaredunak, hiri-hidrologia- eta paisaia-egitura osatzen dutenak eta saneamendu-sistemaren aurrekoak. Euri-ura iragazi, atxiki, garraiatu, metatu, berrerabili eta lurrera infiltratzeko dira.
146. **Udal eraikin berriak pasiboak** (berorako energia-kontsumo ia nulukoak) izateko konpromisoa.

147. Nazioarteko eta tarteko **hirien arteko lankidetza-harremanak** bultzatzea, klima-egokitzapenerako gaitasuna indartzeko. Beste hiri batzuekin sarean lan egiteak aukera emango du ideia berriak, eskala-ekonomiak eta aliantzak kontuan hartzeko, ekintza bateratuak finantzatzeko.
148. **Erakundeen eta instituzioen arteko lankidetza babestea** eta indartzea, Klimaren Aldeko Emakume Aktiboen Sarean parte hartuz.
149. Osasunbidearekin koordinatuta, **hiri-osasuna prebenitzeko eta sustatzeko programa** espezifikoak garatzea eta ezartzea klima-aldaketaren arriskuen testuinguruan.
150. Hiriko **Soinuaren Mapa** egitea, ingurunekeo zarata-mailak ezagutzeko. Zarata murrizteko edo saihesteko hirigintza-neurriak planifikatzea, eta kutsadura akustikoari eta horrek herritarren bizikaltatean dituen ondorioei buruzko hezkuntza- eta kontzientziazio-politika bultzatzea.
151. **Errautsen lorategia**, hilerriaren barruan errautsak modu duin, ordenatu eta ekologikoan utzi ahal izateko.
152. **Hilerri-sistema hobetzea**, erretzeko itxaron-zerrendak murrizteko.
153. **Gatza erabiltzearen ordezkoko aukerak aztertzea**, izotzei eta elurteei aurre egiteko hain kutsagarriak ez diren produktuak aukeratuz.
154. **Animalien Ongizateari buruzko Ordenantza**, animaliekin dugun harremanari ikuspegi berri batetik helduko diona, usategi ekologikoen bidez usoak kontrolatzea edo Arantzadin aterpe bat sortuz kaleko katuak kontrolatzeko CES programa bezalako neurriekin.
155. **Txakurren aisialdirako guneen behaketa eta hobekuntzak.**
156. **Maskoten hilerria sortzea.**

4.- EKOURBANISMOA, ETXEBIZITZA SOZIALA ETA TOKIKO MERKATARITZA JASANGARRIA

4.1.- EKOURBANISMO

157. **15 minutuko hiriaren filosofia** hirigintza-plangintzako dokumentu guztietara eramateko konpromisoa, bai garapen berrietan, bai finkatutako hirian. Tokiko ekipamenduen, zerbitzuen eta merkataritzaren oreka auzo guztietan.
158. Hiri-garapen berriei eta hiri finkatuaren erreforma-planei ingurumenaren, gizartearen eta ekonomiaren aldetik **jasangarritasun-irizpideak ezartzeko konpromisoa.**

ehbildu

159. **Udal Hirigintza Plana berrikustea**, hirien eraldaketa-beharretara eguneratzeko hainbat ikuspegitik, hala nola trantsizio energetikotik, birnaturalizaziotik, mugikortasun iraunkorretik edo hurbileko merkataritzaren sustapenetik.
160. **Trena-Iruñerriko PSIS**. AHTren aurka gaudela berretsiz, hiri-antolamenduko proposamena bi esparruetan, Etxabakoitzen eta Sanduzelain, eraldatzea. Geltokiaren kokapenari buruzko azterketa alternatiboa.
161. **I. eta II. Zabalgune**ko **NBAPen behin betiko onarpena amaitzea**, biziberritzeko eta jasagarritasunerako plan bereziak bezala funtziona dezaten.
162. **Birkokatzei buruzko Ordenantza** berria, pisu bakoitzeko etxebizitza bat bermatzeko hirigune kalteberak hobetzeko hirigintza-premiak direla-eta etxebizitza galduko duten familientzat. Entregatu beharreko etxebizitza babestua eta antzeko ezaugarriak dituen izango da.
163. **Coliving/Hiriko Laborategia** **kale Nagusia 59garrenean**, gizarte- eta ingurumen-berrikuntzako enpresak ikertzeko, NUPekin lankidetzan, talentu ikertzailea sustatzeko eta berreskuratzeko, hiria eta bertako jendearen bizitza hobetzeko bizileku eta lantoki bat eskainiz. AJE Enpresa Gazteen Elkartearekin (Asociación de la Juventud Empresarial) lan-eremua partekatuko du.
164. **Sarasate pasealekua**. Espazio publiko hori zero kotako eredu batekin eraberritzea, herritarren jardueretarako eta tokiko merkataritzarako gaituta, betiere zuhaitzak mantenduz.
165. **Autobus Geltoki Zaharra eraikinerako ideien lehiaketa**, eraikinaren funtsezko elementuak mantenduz, hala nola autobus geltokia bera (leihatilak, hangarrak) edo erlojua. Eraldaketa bat izango luke eraikuntza bioklimatiko eta eraginkor baten bidez.
166. **Zezen-plaza hobetzeko proiektuei buruzko lan-mahaia sortzea**, Miserikordia Etxearekin, Peñekin, Merkatariekin eta abarrekin, ekipamendu horri erabilera sozial eta kultural handiagoa emateko. Galerietan estalki bat jartzeko eta tokiko merkatu-erabilerak gaitzeko aukera aztertzea.

4.2.- ETXEBIZITZA SOZIALA ETA ESPEKULAZIOAREN KONTRAKO BORROKA

167. **Etxebizitza Sozialari buruzko Plana**, dagoeneko urbanizatuta dauden lurzoruetan 1.000 etxebizitza eta zero espekulaziokoak sustatzeko, babes-erregimenean, alokairu sozialean, emantzipazioko dotazio-bizitokietan, errotzeko lankidetzeta-etxebizitzetan eta adinekoen elkarlaneko bizitokietan.
168. **Gazteak emantzipatzeko bizitoki**en **sustapenak**, prezio oso eskuragarrietan eta 5 urtera mugatuta, Txantrean eta Azpilagañan.
169. **Alde Zahar**rean eta **Buztintxurin** **erabilera-lagapenean** dauden kooperatibei udal-partzelak lagatzea, etxebizitza kolaboratiboetarako.
170. Bizitoki-larrialdietarako **udal-etxebizitzak birgaitzeko bultzada** mantentzea.

ehbildu

171. **Utzarazpenen aurkako plana.** Lankidetzak aktiboa eta etengabea etxebizitza duina izateko eskubidearekin lotutako eragile eta kolektiboekin, aholkularitza ematea Hipoteka Bitartekaritzako Bulegoaren bidez eta Etxebizitzari buruzko Foru Legean jasotako neurri berriak aplikatzen laguntzea.
172. **Etxebizitza Bulegoa eta bere zerbitzuak mantentzea eta zabaltzea.**
173. **“Alde Zaharra Biziberritzen”-en modernizazioa** eta hedapena osatzea, eraikinak birgaitzeko eta auzo bereko bizilagunak birkokatzeko.
174. **“Elkarrekin hobe-Mejor en compañía” proiektua.** Bitarteko publiko komunitarioa, gazteek adineko pertsonen etxeetan alokairua eskura dezaten zaintzaren truke
175. Udal dirulaguntza guztiak **errenta familiarraren arabera** ematearen konpromezua, teknikoki bideragarriak ez direnak izan ezik.

4.3.- KONTRATAZIO PUBLIKOA ARDURATSUA

176. **TREBATU berreskuratzea.** Kontratazio publikoan trebatzeko tailerrak ekintzaileentzat, ETEentzat, autonomoentzat, gizarte-ekonomiako enpresentzat, enplegu-zentro berezientzat eta gizarteratze-zentroentzat.
177. **Kontratazio publiko iraunkorreko sistema arduratsua,** enplegu duinaren eta tokiko ekonomiaren alde egingo duena. Gizarte-, ingurumen- eta berdintasun-klausulak txertatzea. Lotetan banatzearen aldeko apustua egingo da, enpresa txikiei sarbidea emateko eta gizarteratze- eta laneratze-erakundeetara bideratutako ehunekoa handitzeko.
178. **Kontratazio Publikoko Unitate Nagusi arduratsu bat sortzea** Udalarentzat eta haren Sektore Publiko Institutuzionalarentzat, izaera estrategikoko kontratazio publiko baterako etengabeko hobekuntza eta egokitzapena egiteko, gizarteratzearen, kalitatezko enplegua sortzearen, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bermatzearen eta ingurumen-iraunkortasunaren helburuetara bideratuta.
179. **Ikuskaritza Zerbitzua sortzea,** kontratazio publikoa kontrolatzeko.
180. **Udaletxean elikagaien erosketa publikoari buruzko jarraibide bateratu bat** egitea.

4.4.- ENPLEGU PUBLIKOA ETA EKONOMIA SOZIALA

181. Udal zerbitzuak pixkanaka **publifikatzeko bideragarritasun juridiko eta/edo ekonomikoa aztertzea,** batez ere pertsonekin zuzeneko harremana izatekoa.
182. **Telelanaren Udal Plantillaren Plana ezartzea,** herritarren zuzeneko arretan eraginik izan gabe.

183. **Enplegua banatzeko tresnak sortzea**, txanda-kontratuak, erretiro aurreratuak eta jardunaldiaren murrizketak sustatuz baldintza duinetan dauden lanpostuetarako, unean uneko lege-gaitasunetan oinarrituta.
184. **Ekonomia solidarioa babesteko eta sustatzeko plana**. Prestakuntza- eta dibulgazio-programak, ekonomia sozial eta solidarioko kooperatibak eta enpresak sortzeko.
185. **Kaleko salmenta suspertzeko plana**. Merkatu ibiltariak arautzen dituen ordenantza indartzea, ekonomia sozial eta solidarioko merkatuak sustatzeko.
186. **Bigarren eskuko auzo-merkatuetarako guneak sortzea**, bai hirian, bai auzoetan. Auzotarrek trukaketa bidez jada erabiltzen ez dituzten artikulak trukatzeko aukera ematen duten gizarte-ekitaldiak.
187. **Prestakuntza informatikoko ikastaroak** kolektibo kalteberentzat, enplegarritasun zailekoak, eta, aurrekoetakoak izan gabe, alfabetatze digitala behar duten pertsonentzat.
188. Nafarroako Gobernuarekin eta Nafarroako Enplegu Zerbitzuarekin koordinatzea, **gazteen enplegua sustatzeko neurriak** abian jartzeko.
189. **Geltoki proiektuaren sendotzea** eta bigarren fasea. Udal programaziorako nasak eta erabilera anitzeko aretoa eta Geltoki proiektua berrikusi eta berritzea.

4.5.- GERTUKO MERTAKARITZA

190. **Tokiko merkataritza bultzatu eta babesteko Ordenantza**, merkataritza mota hau indartu eta sustatzeko oinarritzko tresnak gaitzen dituen eta bere antzinasunagatik edo ezaugarri oso bereziengatik merezi duena babesten duena.
191. **Merkataritzako Plan Estrategikoa garatzea**, hiriko auzoetako merkataritza txiki eta ertainekin, eragileekin eta merkataritza-elkarteekin elkarlanean eta elkarlanean.
192. **Tokiko moneta digitala ezartzea**. Merkataritza-elkarteen eskutik alternatibak aztertzea. Sare telematikoa ezartzea tokiko saltokietan Internet bidez erosteko, eta balio erantsiko zerbitzu berriak sustatzea.
193. **Tokiko merkataritzaren ardatz estrategikoak**. Ardatz estrategikoak adierazi, diseinatu eta garatzea, gutxienez bat auzo bakoitzean, hala nola, kale edo eremu homogeneo nagusiak, sarbide- edo estetika-espazio publikoan hobekuntzak dituztenak, eta tokiko merkataritzaren ezarpena indartuko duten erabilerak antolatzea.
194. Banaketa-multinazionalak larritzen dituen **Amazon tasa ezartzea**, hurbileko merkataritzarako tratu-berdintasuna hobetzeko neurri gisa, merkataritza-plataforma handiek espazio publikoa bereizi gabe erabiltzearen aurrean.

ehbildu

195. Nafarroako Gobernuari eskatzea **arautu dezala** hiriguneak ez diren eremuetan azalera handiak ezartzea debekatuta dagoen mugaketa.
196. **Merkataritza bizia - Komertzio Bizirik** programa, Labajera bezalako erakundeen edo erreleborik aurkitzen ez duten merkataritza-elkarteen, udalaren eta saltokien arteko bitartekaritzarako, jarduerari eusteko baldintza egokiak sortzeko. Bitartekoak erabiliz, hala nola merkataritza-lokalen poltsa, udal-lokalak, interesik gabeko kredituak, etab.
197. **Altuerako merkataritzaren erregulazio berrirako udal-planaren azterketa.**
198. **Ekonomia- eta merkataritza-jarduerak ezartzeko laguntzak aldatzea**, hiriko gainbeheran dauden eremuetara edo merkataritza-ardatzen bigarren mailako eremuetara bideratuz, horiek biziberritzea bultzatuz eta ekiten duten gazteak ekonomikoki irisgarriak diren lokaletan jar daitezen.
199. **Merkataritza-lokalak birgaitzeko laguntzak.** Auzoko saltokiak laguntza-plana, ingurumen-, etika- eta gizarte-irizpideak edo babes-premiak kontuan hartuta.
200. **“Merkataritza kalera ateratzen da”** jarduera sustatzea
201. **TAO ordenantzaren aldaketa bultzatzea**, gaikuntza-txartela duten merkataria eremu urdinean aparkatu ahal izateko.
202. **Merkataritza-seinaleen eredu bateratu** bat sortzea.

4.6.- TURISMO JASANGARRIA

203. **Produktu turistiko kulturala eta ekoturismoa bultzatzea.**
204. **Turismoaren Plan Estrategikoa** eguneratzea eta garatzea, jarduera honen iraunkortasuna eta, aldi berean, hiriaren irudia dibertsifikatzea helburu duena.
205. **Lan-Mahaia eta etengabeko lankidetzak** auzo-elkartekin eta auzoetako elkartekin, ostalaritzarekin eta merkataritzarekin, eta beste turismo-eragile batzuekin.
206. **Sarrerak erosteko eta hiriko ekitaldiak Turismo Bulegoaren** bidez merkaturatzeko zentroa.
207. **Apartamentu turistikoetarako lizentziak berriro etetea**, Alde Zaharrean muga handiagoak ezartzeko.

5.- KULTURA, EUSKARA ETA HEZKUNTZA

5.1.- HIRIKO EKIPAMENDUA ETA KUDEAKETA KULTURALA:

208. **Kulturaren ildo estrategikoak berrikustea** eta eguneratzea 2023/2027 urtetarako dokumentu berri batean.
209. **Kultura-programak kudeatzeko enpresa publikoa** sortzeko azterlana.
210. **Jaiak kudeatzeko** berariazko **zerbitzu bat** sortzea.
211. **Euskal Pilotaren Museoa**. Proiektu lehiaketa bat bultzatzea, Labriteko pilotalekutik gertu sortzeko. Bertan, zuzeneko jarduerak egingo dira.
212. **Baskunes Proiektua**, Hiriko Interpretazio Zentro gisa, eta haren 2.000 urtetik gorako historiari buruzko azterketa. Bertan, arkeologiaren, historiaren, etnografiaren edo artearen alderdiak bilduko lirateke.
213. **Kultura immaterialaren transmisioa bermatzea**, Navarchivo (UPNA) proiektuaren baitan Iruñeko ahozko memoria bilduz.
214. **Arantzadi inguruan aire zabaleko kontzertuetarako gune bat sortzea**, frontoian estalkia jarri ondoren.
215. **Salestarren Civivoxa Pablo Sarasate musika-etxea** proiekturako erabiltzea. Musikaren praktika eta saiakerari eskainia, **Pablo Sarasate museoa** eta musika talde eta abesbatzentzako entsegu-guneak barne hartuz. Iruñeko Orfeoien, Nafarroako Orkestra Sinfonikoaren eta Pamplonesaren egoitza soziala ere bertan egongo litzateke.
216. **Udal Artxibora bisita gidatuen programa** bat abian jartzea ikastetxe, enpresa eta erakundeentzat eta, oro har, herritarrentzat, udaletxera egiten diren bisiten ildo beretik.

5.2.- SANFERMINAK, HERRI-KULTURA ETA JAIK.

217. **Lankidetzeta-hitzarmenak** zabaltzea auzoetako jaiegunen egutegian (inauteriak, auzoaren eguna, olentzero)
218. **Auzoetako jai-batzordeen** esku jartzea auzoetako jaiak garatzeko behar diren azpiegiturak, eta auzoetako jai-koordinatzaileentzako dirulaguntzen partidak % 20 handitzea.
219. **Hitzarmeneko talde artistikoen** katalogorako aurrekontu-partida handitzea.
220. **Sanferminetako programazio-mahaia** bultzatzea, herritarren partaidetzarako eredurik onena izan dadin. Sanferminen berreskurapenean sakontzea, jai herrikoi eta parte-hartzaile gisa, oinarritik

ehbildu

abiatuta eraikiz, auzokideekin, jai-eragileekin eta hiriko elkarte-ehunaren ordezkariekin lankidetzan aktiboan.

- 221. **Txupinazoa botako duen pertsona edo erakundea aukeratzeko sistema berreskuratzea**, herri-bozketaren bidez.
- 222. **Sanferminetako Peñen jardueretarako dirulaguntzen partidak handitzea**, Sanferminetako kultur programaziorako gizarte eta kultur erakundeei zuzendutako dirulaguntza lerro berri bat sortzea.
- 223. **Sanferminetan jarritako esleipen-irizpideak berrikustea**, espazio guztiak aukera-berdintasuna eta lehia askea bermatuko duen prozesu baten mende jarritz.
- 224. **San Fermin jaietan kolektiboek espazioak lagatzeko irizpide adostuak ezartzea**.
- 225. **Sanferminetan kolektiboek utzitako espazioak sendotzea**: azpiegituretako partidak handitzea; espazioak egokitzea argiaren, uraren eta saneamenduaren ondorioetarako; jai-eremuei buruzko berariazko seinaleetika bat sortzea; egitarau ofizialean jarduera batzuk sartzea; partida bat sortzea espazioak programatzeko, irizpideak, pluralak eta adin guztientzako dirulaguntzak emanez.
- 226. **San Fermin eskuragarriak** bilatzeko erakundeekin lan egitea. **Zaratarik gabeko eguna** barraketan eta Udalak programatutako haurrentzako espazioetan.

5.3.- AUZOETAKO GERTUKO KULTURA.

- 227. **Civivox zentroen sarea zabaltzea** eta **sendotzea**, Udalaren, erabiltzaileen eta auzoen artean kudeaketa-eredu bat ezarritz, programa propioekin
- 228. **Kultura biziko espazioen ordenantza bat sortzea**, lokal txikiak kontzertuetatik edo zuzeneko beste ikuskizun batzuetatik babesteko, Nafarroako Gobernuarekin elkarlanean, eta horrek behar duen arau-aldaketa.
- 229. **Liburuaren eta irakurketaren aldeko ituna**:
 - a- Liburutegiekin lankidetzan aritzea dibulgazio-programekin, hala nola, etxeko liburuak, hitzaldiak eta kultura-jarduerak, adinekoentzako irakurketa-programa, eten digitala murrizteko programa eta irakurzaletasuna sustatzeko programa.
 - b- Liburutegi publikoen sarean material bibliografikoa erosteko partidak handitzea.
 - c- Literatura Letren eta Arteen Jaialdia, irakurketa eta literaturaren sustapena, hedapena eta sorkuntza sustatzeko.
- 230. **Kultura-jardueretarako** irabazi-asmorik gabeko elkarteek zuzendutako **dirulaguntzen partidak handitzea**.

ehbildu

231. **Artekale proiektua**, auzo guztietan banatutako Muralen eta Hiri Artearen Plana, artea eta mikrohirigintzako esku-hartzeen bidez espazioak berreskuratu edo hobetzeko lanak artistei aurkitu, diseinatu eta enkargatuko diena.

5.4.- KULTURA GARAIKIDEA.

232. **Kultura Garaikidearen Zentroaren proiektua berreskuratzea**, esku hartzeko jarraibideak eta erabilera nagusiak ezarriko dituen PEAU bat eginda.

233. **Hiriko artisten sormen-prozesuak bultzatzea** eta sorkuntzarako laguntzak handitzea.

234. **Tokiko artisten lanak ekoizteko**, banatzeko eta erakusteko prestakuntza-planak eta laguntzak.

235. Kultura garaikideko beste zentro eta ingurune batzuekiko **lankidetzak eta sinergia-plana**

5.5.- EUSKARA ETA HEZKUNTZA.

236. **Euskararen Normalkuntza Plana**. Ikuspegi estrategikoa duen jarduketa-plana, hizkuntza berreskuratzeko planoan kokatuko gaituena eta bi hizkuntzen hirian oinarrituta.

237. Hiriko hizkuntza-paisaia osatzen duten **elementu guztiak ele bitan errotulatzea**, urte anitzeko plan batean oinarrituta, kronograma eta horri lotutako aurrekontuarekin, eta kale-izendegi elebiduna onartzea.

238. **Mintzaia proiektua**, euskara Iruñeko hizkuntza historiko eta literatura-hizkuntza gisa ikusaraztea helburu duena. Horretarako bi fasetan garatuko da; lehenengoa euskararen mugarri historikoei lotua eta bigarrena literatura garaikideari lotua, kalez kale.

239. **Haur Eskola berria Donibanen**, kartzelako orube zaharrean

240. **Haur-eskolen egoitza berria Arrotxapean**, Marcelo Celayeta etorbidean.

241. **Haur-eskolen ildo pedagogikoa eguneratzea**, ikastetxeen arteko lan-estilo komuna sortuko duena, etengabeko prestakuntza-planekin, etorkizuneko belaunaldiak garatzeko ezinbesteko zerbitzu baten ardatz estrategiko gisa.

242. Familia Eskolak izeneko **programa indartzea**, haur-eskola publikoetako familiei zerbitzua emanez.

243. **Familiekin lan egiteko esparruak sortzea**, 0-3 urte bitarteko haurrak dituzten familiei laguntzeko espazio gisa, arrazoi desberdinengatik normalean haur eskolara joaten ez badira.

244. **Eskola publikoetarako, eraikinetarako eta jolastokietarako inbertsio-plana**, eskola-komunitateekin batera.

245. **Patioak eta jolasak birmoldatzeko plana**, eremu lasaiak sortzeko.

246. Oinarrizko kirolean **mota guztietako indarkeriaren aurkako udal-programa espezifikoak ezartzea**.

6.- AUZOEN PLANA.

6.1.- ETXABAKOITZ

247. Etxabakoitzeko **Civivox-Gune Komunitarioa**, Nicasio Landan.

248. **Auzo-baratzeak** handitzea.

249. **Birkokatzeen ordenantzaren hobekuntzak**.

250. **D eredua eta bultzada berria Nicasio Landa** eskolan.

6.2.- SANDUZELAI

251. Sanduzelaiko **biribilgunean** esku hartzeko ideien lehiaketa.

252. **Gazteak emantzipatzeko alokairu-kooperatibako etxebizitzak**, Gridillasen errotuta daudenak, udal-partzelan.

253. **Baratze komunitarioak**.

254. San Jorge etorbideko **zebrabideak** hobetzea.

6.3.- TXANTREA

255. **Civivox-Gune komunitarioa Salesianasen**, obrak eta zerbitzuak osatzea.

256. **TAOri buruzko prozesu parte-hartzailea Txantrean**.

257. **Etxarri Aranatz-Artaxona kaleak berrurbanizatzea** eta hegoaldeko parkearen bigarren fasea, baratze komunitarioekin.

258. **Gazteen emantzipaziorako etxebizitzak**, auzoko gazteentzako kooperatibekin egiteko aukera dutenak.

6.4.- BUZTINTXURI

259. Buztintxuriko **eskola-bide segurua**.

260. **Kiroldegiko obrak** osatzea.

261. **Zuhaitzen ardatz berdea Gipuzkoa etorbidean**.

262. **Baratze komunitarioa** eskolaren ondoan.

ehbildu

6.5.- DONIBANE

263. **Civicán Donibaneko Civivox bihurtzea.**

264. **Eskola-bide segurua** ibarbidetik Iratxeko monasteriora

265. **Zentro komunitarioa- Gazte zentro bat sortzea** gaur egungo haur eskoletan, bioeraikuntzarekin, solairu batekin eta landare-estalkiarekin.

266. **Adinekoen Plana eta jubiloteka.**

6.6.- ARROTXAPEA

267. **Marcelo Celayeta** etorbidea ardatz iraunkor eta komertzial bihurtzeko ideien lehiaketa.

268. **Rotxapearen liburutegia** handitzea San Pedroko monasterio zaharrean.

269. **Santa Engraziarekin pasabidea** egiteko proiektua.

270. **San Pedro birgaitzea eta eguzki-auzo gisa batzea.**

6.7.- ARROSADIA-AZPILAGAÑA-STA. M^a LA REAL

271. **Civivox eta Kultur Gunea Gelbenzu zinemetan**, Urrobi ibaiaren inguruko ardatz jasangarriarekin

272. **Liburutegia Pamplonesaren Plazaren ondoan.**

273. **Birgaitze eta komunitate energetikoaren bulegoa.**

274. **Plaza berria Santa Maria la Realen**

275. **Apartamentu babestuak** eta eguneko zentroa Azpilagañan.

6.8.- II. ZABALGUNEA

276. II. Zabalgunerako **Civivox-Gune Komunitarioa Maristetan.**

277. **San Fermin kaleko ardatz iraunkorra.**

278. **Merkatuaren ingurunea amabilizatzea.**

279. **Auzo-aparkalekuen plana.**

6.9.- MENDILLORRI

- 280. Energia-komunitatea.
- 281. Mendillorri jauregia, auzo-hornidura gisa.
- 282. Erripagañarekin elkartzeko kalea amabilizatu.
- 283. Sarrigurengo errepideko birgaitzea bultzatzea.

6.10.- ALDE ZAHARRA

- 284. Kiroldesia Santo Domingo baratzeetan.
- 285. Auzokoen aparkaleku-plana, Corralillosetik hasita.
- 286. Energia-komunitatea eta eguzki-plakak zezen-plazan
- 287. Santa Ana urbanizatzea Piparrika baratzearekin, Kale Nagusira igarotzea eta Jarautako etxebizitzak birgaitzea.

6.11.- LEZKAIRU

- 288. Lezkairuko frontoirako estalkia.
- 289. Civivoxen proiektua idaztea.
- 290. Trafikoa eta mugikortasuna hobetzea.
- 291. Eskultura multzoa Maravillas plazan.

6.12.- ITURRAMA

- 292. Iturrama kaleko ardatz komertziala eta amabilizatua.
- 293. Felix Huarte plazaren ondoko Gazte Gunea, bioeraikuntzako eraikinarekin.
- 294. Baratze komunitarioa.
- 295. Eskola-bide segurua.

6.13.- MENDEBALDEA. ERMITAGAÑA

- 296. Puntu beltzen analisia eta tratamendua, batez ere pasabidea eta Bartolome de Carranza.

297. Iribarreneko kirol-elementuak hobetzea.

298. Haurrentzako parke estalia.

299. Ikastetxea zeharkatzen duen oinezkoentzako pasabidea irekitzea.

6.14.- ERRIPAGAINA

300. Erripagañaren etorkizun instituzionala erabakitzeko partaidetza-prozesu bat gaitu behar da, inplikaturako udal bakoitzaren posizionamenduarekin batera.

301. **Oinarrizko zerbitzuak** (garbiketa, lorezaintza, udaltzaingoa) koordinatzeko hitzartutako konpromisoak berraktibatzea

302. **Beharrezko hornidurak eraikitze urrats zehatzak egitea:**

1. Iruñeko udalerrian civivoxerako erabilgarri dagoen zuzkidura-partzela eskaintzea eta proiektua idazteko agintzea.
2. Kirol-eremuko PSISaren aurreikuspena errespetatzea eta Beisbol-zelaia lekuz aldatzea.
3. Eraikitze-erritmoak bizkortzea, bai osasun-zentroan, bai haur-eskolan.
4. Sarriurengo errepidea abiltzea, Mendillorrirekin harremanak hobetzeko